

Nr 55.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkterna 59, 97, 125 och 176) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1953/54 beräkna följande förslagsanslag, nämligen

Ersättning till försvarets fastighetsfond:

	kronor
Arméns delfond	34 000 000
Marinens delfond	12 000 000
Flygvapnets delfond	17 500 000
Befästningars delfond	15 300 000

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 76, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 13 februari 1953, föreslagit riksdagen att dels godkänna vid berörda statsrådsprotokoll såsom bilaga fogat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54, dels ock för nämnda budgetår under fjärde huvudtiteln anvisa följande förslagsanslag, nämligen

Ersättning till försvarets fastighetsfond:

	kronor
Arméns delfond	32 748 000
Marinens delfond	11 163 000
Flygvapnets delfond	17 488 000
Befästningars delfond	15 286 000

Angående grunderna för beräkningen av medelsbehovet för reparation och underhåll av försvarets byggnadsbestånd må framhållas, att försvarets byggnadsbestånd uppdelas i tre grupper beroende på fastigheternas ålder. Medelsbehovet för reparationer och underhåll beräknas till viss procent av den faktiska byggnadskostnaden för varje särskild fastighet omräknad till 1935 års prisnivå. Denna underhållsprocent, omräknad till 1952 års prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex (266), beräknas till i första gruppen 2,93 % för arméns och flygvapnets delfonder och 3,99 % för marinens delfond samt i andra och tredje grupperna 2,13 %

respektive 1,06 % för alla tre delfonderna utom beträffande flygfält och befästningar, för vilka förutsättes särskilda bestämmelser.

Beträffande reparations- och underhållskostnaderna för *arméns delfond* framgår av propositionen följande.

Vid beräkningen av underhållskostnaderna för byggnader m. m. har fortifikationsförvaltningen till värdet av de anläggningar som var redovisade på fastighetsfonden den 30 juni 1952 lagt värdet av byggnader, som beräknas skola under innevarande budgetår upptagas till redovisning på fonden, medan å andra sidan fråndragits värdet av byggnader, som under innevarande budgetår beräknas skola avgå. Fortifikationsförvaltningen har härvid såsom tillkommande poster på arméns delfond upptagit värdet av vissa byggnader och anläggningar, vilka förvaltningen i annat sammanhang föreslagit skola upptagas till redovisning å delfonderna. Riksräkenskapsverket har till viss del avstyrkt denna framställning och i sitt statförslag grundat beräkningen av de procentberäknade underhållskostnaderna på byggnadsvärdet som med hänsyn härtill något reducerats. Departementschefen godtager riksräkenskapsverkets beräkningar i denna del. Departementschefen delar även riksräkenskapsverkets uppfattning, att compensation icke bör ges för den minskning av underhållsmedlen som beslutats för innevarande budgetår. Däremot anser departementschefen en viss ökning av medlen för underhåll av baracker vara erforderlig och beräknar för detta ändamål 450 000 kronor. Med godtagande i övrigt av riksräkenskapsverkets förslag beräknar departementschefen för löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. ett belopp av 10 420 000 kronor samt för smärre förbättringsarbeten 1 043 000 kronor, utgörande i runt tal tio procent av posten till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.

Arméns ökade motorisering har medfört en kraftig förslitning av vägbeståndet inom övningsfälten, och det synes departementschefen erforderligt att nu anvisa ökade medel för istandsättning av vägarna. Med beaktande härav föreslås att posten till istandsättning av jordbruksfastigheter höjes med 500 000 kronor till 1 220 000 kronor.

Posten till övriga istandsättningsarbeten föreslås uppräknad med 3 500 000 kronor till 7 000 000 kronor för att de mest angelägna arbetena skall kunna utföras.

För att bereda ökat utrymme för rationaliseringsåtgärder vid arméns verkstäder föreslås att den för detta ändamål avsedda posten höjes med 150 000 kronor till 250 000 kronor.

Beträffande beräkningen av övriga i anslagsposten ingående delposter biträder departementschefen riksräkenskapsverkets förslag.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för arméns delfonds behov föreslås för nästa budgetår uppförd med ett belopp av 22 423 000 kronor (nu 16 150 000 kronor).

Beträffande *marinens delfond* beräknas för nästa budgetår till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. 3 189 000 kronor och till smärre förbättringsarbeten 319 000 kronor.

För övriga iståndsättningsarbeten förordas en ökning av anslagsmedlen med 1 250 000 kronor till 2 600 000 kronor.

Departementschefen beräknar 250 000 kronor till ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid marinverkstäderna.

I övrigt godtager departementschefen de av riksräkenskapsverket gjorda beräkningarna och uppskattar medelsbehovet under anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för marinens delfond till 7 796 000 kronor (nu 5 871 000 kronor).

Vidkommande härefter *flygvapnets delfond* beräknas till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. 2 964 000 kronor och till smärre förbättringsarbeten 296 000 kronor.

Jämväl för flygvapnets delfond synes departementschefen en höjning av delposten till övriga iståndsättningsarbeten vara erforderlig för att tillgodose de mest angelägna behoven. Departementschefen förordar att posten upptages till 1 975 000 kronor, vilket innebär en höjning av delposten med 860 000 kronor.

I övrigt biträder departementschefen ämbetsverkens förslag.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för flygvapnets delfond har för nästa budgetår beräknats till 7 612 000 kronor (nu 6 006 000 kronor).

I fråga om arméns, marinens och flygvapnets delfonder förutsätter departementschefen, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Vad slutligen beträffar *befästningars delfond* må erinras om att enligt propositionen 1948: 157 skall beräkningen av underhållskostnaderna för befästningar och berggrum ske i relation till anläggningsvärdet, varvid för såväl befästningar som berggrum skall tillämpas en gemensam underhållskvot å anläggningsvärdet den 1 juli 1946. Enligt propositionen 1951: 88 har underhållskvoten bestämts till 0,6 % vid 1946 års prisnivå, vilken procentsats omräknad till 1952 års prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex giver en underhållskvot av 0,99 %. I enlighet härmed har fortifikationsförvaltningen upptagit de procentberäknade underhållsmedlen för befästningar och berggrum till 6 635 000 kronor. För hamnanläggningar har fortifikationsförvaltningen efter särskild uppskattning beräknat 375 000 kronor. Riksräkenskapsverket har emellertid framhållit, att den procentuella beräkningsmetoden liksom hittills bör tillämpas beträffande delfondens hamnanläggningar. I överensstämmelse härmed beräknar departementschefen i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag de procentberäknade underhållsmedlen till 6 698 000 kronor.

Liksom beträffande övriga delfonder synes departementschefen en uppräkning av de för iståndsättningsarbeten avsedda medlen vara erforderlig. Departementschefen föreslår, att för detta ändamål beräknas 2 100 000 kronor, vilket innebär en höjning med 600 000 kronor i förhållande till beräkningarna för innevarande budgetår.

I övrigt har departementschefen intet att erinra mot riksräkenskapsverkets beräkningar. Departementschefen uppskattar medelsbehovet för reparations- och underhållskostnader m. m. under befästningars delfond till 9 145 000 kronor (nu 7 349 000 kronor).

För *avsättning till värdeminskningsskonto* har upptagits ett sammanlagt belopp av 9 905 000 kronor (nu 9 469 000 kronor).

Anslagsposterna till *hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden* ha uppskattats till 4 179 000 kronor (nu 3 662 000 kronor).

Under titeln *Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler* redovisas de belopp, som över budgeten tillföres repektive fonder. Ersättningsbeloppen bestämes i princip så, att en förräntning efter 4 % erhålles å det vid respektive budgetårs ingång av fonderna disponerade statskapitalet, att i form av överskott tillföras riksstatens inkomstsida.

Ersättningar för till statsmyndigheter upplåtna lokaler för nästkommande budgetår beräknas för *arméns delfond* till 32 748 000 kronor, för *marinens delfond* till 11 163 000 kronor, för *flygvapnets delfond* till 17 488 000 kronor och för *befästningars delfond* till 15 286 000 kronor, eller tillhopa 76 685 000 kronor (nu 63 387 000 kronor). De i riksstaten under fjärde huvudtiteln beräknade anslagen bör å riksstaten slutligt uppföras i överensstämmelse härmed.

Inkomsterna av *hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden* ha för nästa budgetår beräknats till 3 980 000 kronor (nu 3 925 000 kronor). För *inkomster av övnings- och skjutfält* har räknats med ett belopp av 1 515 000 kronor (nu 1 475 000 kronor). För *diverse inkomster* har beräknats 860 000 kronor (nu 845 000 kronor).

Det *överskott*, som skall tillföras riksstatsens driftbudget, beräknas liksom hittills varit fallet till 4 % av det vid respektive budgetårs början i fonden ingående kapitalet. I överensstämmelse härmed har överskottet uppskattats till 21 980 000 kronor (nu 21 125 000 kronor).

Utskottet. Den verkställda beräkningen av reparations- och underhållskostnaderna har skett i huvudsaklig överensstämmelse med de för innevarande budgetår följda principerna. De på grundval härav uppgjorda kalkylerna ha icke givit utskottet anledning till erinran. Vid sin granskning av den gjorda beräkningen i övrigt av den av Kungl. Maj:t föreslagna staten för försvarets fastighetsfond har utskottet icke heller funnit något härvidlag vara att erinra. Utskottet tillstyrker alltså det framlagda statförslaget, varav följer att ersättningsanslagen under vederbörliga delfonder bära uppföras med av Kungl. Maj:t äskade belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 13 februari 1953 såsom bilaga fogat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54;

b) till *Ersättning till försvarets fastighetsfond* för budgetåret 1953/54 anvisa följande förslagsanslag, nämligen under

	kronor
Arméns delfond	32 748 000
Marinens delfond	11 163 000
Flygvapnets delfond	17 488 000
Befästningars delfond	15 286 000

Stockholm den 31 mars 1953.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Näs-
gård, Ohlon, Leander, Gillström, Pålsson, Näsström, Sundelin, Bergh, Hes-
selbom, Lundqvist, Edvin Thun, Bergman och Eric Holmqvist; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Ståhl,
Svensson i Ljungskile, Lindholm, Johansson i Mysinge, Åkerström, Hoppe,
Wedén, Onsjö, Thapper, Birke, Gustafsson i Skellefteå, Gustafsson i Stock-
holm och Karlsson i Olofström.